

Ordførers tale -EOS 6. februar 2025

Lihkku Beivvin

Tusen takk for invitasjonen til å være med på feiringen av 6. februar – av den samiske nasjonaldagen her i dag. Denne dagen er et av vinterens høydepunkter – selv om vinteren ble litt i overkant med værmeldingen for i dag...

For selv med urolig vær har vi det fredfullt hos oss. Det skal vi sette pris på. Verden er blitt et urolig sted. Men heldigvis er det trygt her i Evenes. Og vi skal gjøre hva vi kan for at det fortsatt skal være sånn. Vi må ha tru på framtida. Og vi må huske og minne oss om alt som går rett vei.

År for år har feiringen rundt 6. februar hos oss blitt bare større og større. Et godt samarbeid mellom Vårdobaiki, Evenes og Tjeldsund – Evenášši ja **Dielddanuori** - gjennom flere år har resultert i at vi fra i år har samisk måned med en rekke arrangementer over store deler av begge kommunene. Det er jeg veldig glad for å se at vi har fått til i fellesskap. Og jeg er også veldig glad for å få være ordfører i denne perioden – og få være med på denne utviklingen. Det begynte i det små takket være ildsjeler som sto på. År for år. Feiringene på Lavangseidet grendehus var flott. Siden har mye skjedd. Denne feiringen på Evenes omsorgssenter – har blitt et høydepunkt på dagen. Takk til alle dere, ansatte, frivillige, dere som bor her, dere som er pårørende. Barnehagen. Alle sammen som gjør dette til en fest. Og

siden i fjor har vi endelig også fått veiskilt hit med det samiske navnet på EOS: Evenášši dorvo- ja dikšosiida

Jeg har sjøl vokst opp her i ei anna tid. Ei tid da det samiske skulle være usynlig. Ei tid da det samiske – hvis det var synlig – i hvert fall ikke var forbundet med særlig stolthet. Dessverre. Ei tid det fortsatt var offisiell politikk at samisk språk skulle utryddes.

Her i Evenes – Evenášši – var det for hundre år siden vel 500 samisktalende. Riktignok inkluderte Evenes den gangen også Ballangen så tallet er ikke helt overførbart til i dag. Men de bodde ikke på sørsiden alle sammen. I de felles samiske bygdene vi har med Tjeldsund var samisk bortimot enerådende viser folketellingen fra 1910.

Senere gikk det raskt tilbake.

Dette er kjent historie for de fleste. Men det må likevel gjentas. For det var offisiell politikk at det samiske skulle utslettes. Slik er det heldigvis ikke lenger.

Stortinget har behandlet sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. Det er ikke et punktum. Det er et startsignal for forsoningsarbeidet. Der har kommunene en viktig rolle. Og det er et arbeid jeg tar alvorlig som ordfører.

Men på en festdag som i dag må vi også huske på alt som går bra og rett vei:

De mest ytterliggående anti-samiske debattantene er ganske få. Det skal vi også huske – samtidig som vi skal slå ned på de som trakasserer. Men det har skjedd mye positivt på få år.

Sist sommer var det en tydelig og nydelig markering av dette.

25 juli – i en solfylt sommerettermiddag – kom kulturminister Lubna Jaffrey ens ærend hit til oss for å åpne Márkomeannu. Festivalen - som ble startet av ungdom og som drives av ungdom og i sommer feiret sitt 25-års-jubileum.

Márkomeannu er en uhyre viktig festival. I Norge. I Sápmi. Ikke bare kom kulturministeren, det kom seks ordførere i regionen, det kom representanter for Troms fylke, sametinget naturligvis osv osv.

Det som skjer i vår region er viktig. Det blir lagt merke til. Det har store ringvirkninger. Og vi er et viktig samisk område. Av og til er det sånn at noen utenfra må bekrefte hvor viktig det kan være – det som er mer dagligdags for oss. Det går rett vei.

I dag skal vi feire og glede oss over styrken i dette fellesskapet som vi bygger sammen – synliggjøringen av at vi er den del av et viktig samisk område. For hver eneste feiring står vi litt sterkere – sammen. Uansett om vi regner oss som samer eller ikke.

Lihkku Beivvin alle sammen og ollu gittu